1.20 පොළොන්නරු යුගයේ ශිව ශාන්තුවර මූර්ති

අංජලී වික්‍රමසිංහ
සිංහල අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය

ABSTRACT

දේශපාලනික ආර්ථික සාමාජික හා සංස්කෘතික ලක්ෂණ අතින් අනුරාධපුර යුගයට පොදු සාම්‍යයක් පළ කරන නමුදු පොළොන්නරු යුගය, එම යුගයට ම අනන්‍ය ලක්ෂණ රාශියක් ද ප්‍රකට කරයි. දේශපාලනික හා ආගමික ප්‍රතිසංස්කරණ මෙන් ම ද්‍රවිඩ හින්දු, සාමයික සම්පර්කය ද මෙකී අනන්‍යතාව ඇති කිරීමෙහිලා ප්‍රමුඛ සාධකයක් විය. එහෙයින් පොළොන්නරු යුගයේ කලා ශිල්ප සාහිත්‍යය හා ආගම දහම ද අවශේෂ යුගවලට වඩා වෙනස් මුහුණුවරක් ගෙන තිබේ. අනුරාධපුර යුගයේ ශ්‍රද්ධාව හා ප්‍රඥාව මූලික කොටගත් බුදු සමය භක්තිවාදයට නැඹුරුවීම සඳහා තත්කාලීන ව සිදු වූ හින්දු බලපෑම් මූලික විය. එහෙයින් ගෘහ නිර්මාණ, චිත්‍ර, මූර්ති ආදී සෑම කලා මාධ්‍යයක ම මෙකී හින්දු බලපෑම පතිත වී ඇති ආකාරය පොළොන්නරු යුගයේ පුරා විද්‍යාත්මක මූලාශ්‍ර හැදෑරීමේ දී පැහැදිලි වේ.

එබැවින් ප්‍රබල ආගමික සංස්කෘතික විපර්යාසයකට තුඩුදුන් හින්දු-ශිව මූර්ති අතුරෙන් තෝරාගත් නිදර්ශන කීපයක් ඇසුරින් තත්කාලීන මූර්ති කලාවේ විශේෂ ප්‍රවණතා කීපයක් පිළිබඳ විචාර පූර්වක අවධානයක් යොමු කිරීම මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාවේ අභිප්‍රායයි. මෙහිලා

- ශිව ශාන්තුවර අපදාන පිළිබඳ ග්‍රන්ථාගත තොරතුරු හා ජනශ්‍රුති
- ඔවුන්ගේ රූප ලක්ෂණ හා චර්යා ලක්ෂණ
- භක්ති සංකල්පය හා මූර්ති ලක්ෂණ

වැනි කරුණු කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කෙරේ.

ශිව ශාන්තුවරයන් අතුරෙන් පහත සඳහන් ශාන්තුවර මූර්ති අපගේ අධ්‍යයනය සඳහා ලක්ෂ්‍ය වේ.

- අප්පර්/ අප්පාර් ස්වාමි
- තිරුඥාන සම්පන්දර් ස්වාමි
- සුන්දර මූර්ති ස්වාමි
- මාණික්කවාචික ස්වාමි
- චණ්ඩිකේශ්වර/සණ්ඩේශ්වර
- කාරෙක්කාල් අම්මයියාර්

මෙහි දී අදාළ මූලාශ්‍ර ග්‍රන්ථ, ජනශ්‍රැති, ඡායාරූප ආදිය ඇසුරු කරගනිමින් අදාළ ප්‍රස්තුතය විග්‍රහ කිරීමට අපේක්ෂිතය.